

10.03.2015

Valtiovarainministeriö
Rahoitusmarkkinaosasto
Erityisasiantuntija Marianna Uotinen
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Viite: 1173/03.01.00/2013

**STM:N LAUSUNTO VM:LLE ARVIOMUISTIOSTA AVOIMUUSDIREKTIIVIN
MUUTOKSEN (2013/50/EU) TÄYTÄNTÖÖNPANEMISESTA JA MUISTA
ARVOPAPERIMARKKINALAIN MUUTOSTARPEISTA**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä (ministeriö) lausuntoa otsikon asiassa. Ministeriö esittää lausuntonaan seuraavan.

Ministeriö kannattaa yleisellä tasolla ehdotuksia.

**3.4 Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamismääräajan ja saatavilla
pitoajan pidentäminen sekä julkistamis- ja jakeluformaatti (4 artiklan 1 ja 7
kohta)**

Arviomuistiossa ehdotetaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen aikataulun pidentämistä neljään kuukauteen. Ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että nykyisin vakuutustoimialan yritykset ovat velvollisia laatimaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Ministeriön käsityksen mukaan lyhyempiä määräaikoja kuin neljä kuukautta sovelletaan myös tiettyjen rahoitustoimialan yritysten osalta. Arviomuistiosta ei ilmene, aiheuttaako tämä julkistamisen aikataulun pidennys muutostarvetta rahoitus- ja vakuutusalan sektorikohtaisiin säännöksiin. Kirjanpitolaki on kaikkia yhtiöitä koskeva yleislaki ja arvopaperimarkkinlaki kaikkia listayhtiöitä koskeva erityislaki suhteessa kirjanpitolakiin; samoin ministeriön käsityksen mukaan arvopaperimarkkinlaki on yleislaki suhteessa sektorikohtaisiin erityislakeihin silloin, kun sektorilait koskevat listayhtiöitä. Lienee kuitenkin jossain määrin ongelmallista, jos listayhtiö saisi pidemmän ajan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen kuin tietyn sektorin listaamaton yhtiö. Asiaa voitaisiin selvittää HE-luonnoksen yleisperusteluissa.

3.6 Johdon osavuotisen selvityksen ja neljännesvuosikatsauksen julkistamisvaatimuksesta luopuminen (6 artiklan kumoaminen) // Uusi johdonmukaisuusperiaate (AML 1:4 §)

Avoimuusdirektiivin mukainen raportointi perustuu pitkälti tilinpäätökseen. Siltä osin, kuin johdonmukaisuutta koskeva säännös koskisi tilinpäätöstä, ministeriö suhtautuu varauksellisesti ehdotukseen sisällyttää uusi johdonmukaisuusperiaate arvopaperimarkkinlakiin. On epäselvää, mitä lisäarvoa johdonmukaisuusperiaate tuo kirjanpito-

lain 3 luvun 2 ja 3 §:n periaatteisiin nähden ja miten tällaisten periaatteiden keskinäistä suhdetta olisi tulkittava. Näitä seikkoja voitaisiin vähintäänkin selventää HE-luonnoksen perusteluissa.

3.12 Hallinnolliset seuraamukset avoimuusdirektiivin mukaisten säännösten rikkomisesta (28, 28 a—c ja 29 artikla)

Liikevaihtoa vastaava käsite. Ministeriö toteaa, että vakuutustoimialalla ei ole käytössä tilinpäätösdirektiivin tarkoittamaa liikevaihdon käsitettä. Liikevaihdon käsitteen sisältö saattaa riippua siitä, noudatetaanko tilinpäätöksen laadinnassa kansainvälisiä tilinpäätösperiaatteita eli IFRS-standardeja (listayhtiöt) vai kansallisia periaatteita (esim. listaamattomat vakuutusyhtiöt, jotka eivät laadi konsernitilinpäätöstä tai joita ei sellaiseen yhdistellä). Listatuissa yhtiöissä, mukaan lukien vakuutusyhtiöt, tilanne on ongelmaton, koska niissä sovelletaan IFRS-standardeja. Sen sijaan listaamattomissa vakuutusyhtiöissä IFRS-erillistilinpäätöksen laatiminen on kielletty. Tältä osin on perusteltua tiedostaa, että listattujen ja listaamattomien vakuutusyhtiöiden osalta sanktioiden määräytymisperusteet voivat vaihdella, jos sanktiot määräytyvät eri periaatein laadittujen erillistilinpäätösten perusteella.

Jatkovalmistelussa lienee tarpeen selvittää myös sitä, miten vakuutustoimialan liikevaihdon käsitteen analoginen käsite valitaan, jotta sanktioiden perusteet olisivat kansainvälisesti mahdollisimman yhdenvertaisia. Ministeriön käsityksen mukaan olisi asianmukaista varmistua siitä, että Suomessa vakuutustoimialan yrityksille ei valita sellaista liikevaihdon käsitettä, joka johtaa ankarampaan sanktioon kuin muissa jäsenvaltioissa. Lähinnä henkivakuutuksen säästömaksutulon mukaan ottaminen käsitteeseen voisi vääristää vakuutustoimialan käsitteen sisältöä suhteessa rahoitustoimialan liikevaihdon käsitteeseen. Henkivakuutustoiminnassa säästömaksutulo kirjataan tuloslaskelman kautta, kun taas luottolaitoksessa kyse olisi lähinnä talletuksesta, joka olisi tasekirjaus.

Soveltamisala. Ministeriö toteaa, että voimassa olevan Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n 7 momentin 2 kohta sekä ehdotetun 41 a §:n 4 momentin 2 kohta ovat luonteeltaan sanktiosäännöksiä. Sanktioluonteisilta säännöksiltä edellytetään korostunutta täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta. Tämä huomioiden säännökset ovat teknisesti ongelmallisia, koska ”vakuutuslaitosta” [vrt. vakuutus(- ja eläke)laitos] ei ole määriteltä laissa.

Ministeriö kiinnittää myös huomiota siihen, että Solvenssi II -direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin lisätään erillisyhtiötä koskeva säännös (engl. special purpose vehicle). Erillisyhtiö voi olla yritysmuodoltaan käytännössä mikä tahansa yritys. Ministeriön käsityksen mukaan sanktiosäännösten täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen vuoksi erillisyhtiön nimenomainen sääntely on tarpeen myös säännöstasolla.

Ehdotettua 41 a §:n säännöstä on tarpeen täsmentää myös siten, että konserniin kuulumista koskevat tilanteet otetaan asianmukaisesti huomioon.

Edellä mainituista syistä ministeriö ehdottaa mainittuihin säännöksiin seuraavia tarkennuksia:

41 §:n 6 momentin 2 kohta:

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

2) vakuutusyhtiöiden, vakuutusyhdistysten, eläkelaitosten tai, jos erillisyhtiö on jokin edellä mainituista, sellaisen erillisyhtiön osalta vakuutusmaksutuloa taikka eläkesäätiöiden tai vakuutuskassojen osalta maksutuloa;

41 a §:n 4 momentin 2 kohta:

Sen estämättä, mitä 41 §:n 6 momentissa säädetään, liikevaihdolla tarkoitetaan tässä pykälässä:

2) vakuutusyhtiöiden, vakuutusyhdistysten, eläkelaitosten tai, jos erillisyhtiö on jokin edellä mainituista, sellaisen erillisyhtiön osalta vakuutusmaksutuloa taikka eläkesäätiöiden tai vakuutuskassojen osalta maksutuloa, tai, jos vakuutusyhtiö, vakuutusyhdistys, eläkelaitos, sellainen erillisyhtiö, eläkesäätiö tai vakuutuskassa kuuluu tytäryrityksenä konserniin, konsernitilinpäätöksen mukaista vakuutusmaksutuloa tai maksutuloa;

Osastopäällikön sijainen,
johtaja

Heli Backman

Neuvotteleva virkamies

Juha Jokinen

